

**KAWALAN KEPERCAYAAN PEMBELAJARAN DALAM KALANGAN PELAJAR
KURSUS BAHASA ARAB SEBAGAI BAHASA KETIGA**

**Ghazali Yusri¹
Nik Mohd Rahimi Nik Yusoff²
Parilah M. Shah²
Wan Haslina Wah²**

¹Universiti Teknologi MARA, Malaysia
²Universiti Kebangsaan Malaysia, Malaysia

Abstrak

Objektif kajian ini adalah untuk melihat tahap kawalan kepercayaan pembelajaran (*control of learning beliefs*) dalam kalangan pelajar kursus bahasa Arab sebagai bahasa ketiga dalam konteks kemahiran lisan di Universiti Teknologi MARA (UiTM) Shah Alam. Kajian campuran antara kuantitatif dan kualitatif ini menggunakan satu instrumen soal selidik yang diubah suai daripada skala *The Motivated Strategies for Learning Questionnaire* (MSLQ) serta temu bual. Bagi data kuantitatif, seramai 297 orang sampel dipilih dengan menggunakan teknik persampelan rawak berstrata (*stratified random sampling*). Manakala bagi data kualitatif pula, ia melibatkan 21 siri temu bual bersama pelajar dan pensyarah. Dapatan kajian menunjukkan bahawa secara keseluruhan, kawalan kepercayaan pembelajaran pelajar berada pada tahap yang tinggi. Oleh itu, kajian ini mencadangkan agar dalam pembelajaran kemahiran lisan bahasa Arab, aktiviti dan amalan pembelajaran yang boleh menggalakkan autonomi pelajar dapat digunakan secara intensif bagi membina tahap kawalan kepercayaan pembelajaran pelajar.

Katakunci: kawalan kepercayaan pembelajaran, kemahiran lisan bahasa Arab, pembelajaran bahasa Arab, pembelajaran sendiri, MSLQ

**CONTROL OF LEARNING BELIEFS AMONG STUDENTS OF ARABIC AS
A THIRD LANGUAGE COURSE**

Abstract

The aim of this study is to investigate the control of learning beliefs among students of Arabic as a Third Language Course in learning oral Arabic at Universiti Teknologi MARA (UiTM) Shah Alam. This is a mixed method of quantitative and qualitative study using a questionnaire adapted from *The Motivated Strategies for Learning Questionnaire* (MSLQ) and interviews. Quantitatively, a number of 297 samples is selected using the stratified random sampling technique and quantitatively, 21 interviews with students and subject lecturers are engaged. It was found that students' control of learning beliefs was high. Therefore, this study recommends that in learning oral Arabic, activities and learning practices which can stimulate students' autonomy need to be carried out intensively in order to build students' control of learning beliefs.

Keywords: control of learning beliefs, oral Arabic skills, Arabic language learning, self-regulated learning, MSLQ

PENDAHULUAN

Kawalan kepercayaan pembelajaran adalah berkait rapat dengan kepercayaan bahawa kejayaan pembelajaran adalah disebabkan oleh usaha seseorang pelajar sendiri dan bukannya melibatkan faktor luaran seperti guru ataupun nasib. Seorang pelajar yang merasakan bahawa dirinya merupakan faktor kejayaan dalam pembelajaran didapati berusaha secara berkesan dan berstrategi untuk mencapai kejayaan (Dornyei, 2001; Hsu, 1997; Lynch, 2006; Pintrich, Smith, Garcia, & McKeachie, 1991).

Kawalan kepercayaan pembelajaran merupakan salah satu komponen dalam strategi pembelajaran sendiri yang didefinisikan sebagai satu proses pembelajaran yang berasaskan pelajar dengan cara mengaktifkan dan mengekalkan aspek kognitif, kelakuan dan afektif secara sistematik bagi mencapai matlamat pembelajaran (Baumfield, 2004; Brophy, 1998; Pintrich & Schunk, 1996). Prinsip utama strategi ini adalah inisiatif sendiri pelajar, ketekalan dan adaptasi kemahiran untuk melakukan tugas tersebut (Zimmerman & Martinez-Pons, 2004) serta autonomi dan tanggungjawab pelajar terhadap pembelajaran (Paris, 2004).

Berdasarkan salah satu skala strategi pembelajaran sendiri *The Motivated Strategies for Learning Questionnaire* (MSLQ) oleh Pintrich, Smith, Garcia dan McKeachie (1991), terdapat dua komponen utama dalam strategi pembelajaran sendiri iaitu motivasi dan strategi pembelajaran. Skala motivasi mempunyai tiga komponen utama, iaitu nilai, jangkaan dan afektif. Kawalan kepercayaan pembelajaran (*control of learning beliefs*) merupakan salah satu daripada subkomponen jangkaan yang juga mempunyai satu komponen yang lain iaitu kepercayaan jangkaan keupayaan sendiri (*self-efficacy*).

Konstruk kawalan kepercayaan pembelajaran mempunyai susur galur teori yang sudah lama dibincangkan oleh sarjana. Weiner (1992) dan ahli teori attribut membincangkan mengenai 'faktor yang mempengaruhi' (*causal attributions*) dalam menentukan pencapaian pelajar. Aspek kawalan kepercayaan pembelajaran membawa kepada implikasi yang besar terhadap pencapaian pelajar pada masa hadapan kerana ia membentuk persepsi bahawa apabila mereka tidak pandai dalam matematik sebagai contohnya, maka mereka tidak akan berjaya dalam ujian matematik pada masa akan datang sepertimana yang diharapkan. Dengan kata lain, persepsi sebegitu bakal mempengaruhi pencapaian pelajar pada masa akan datang.

Brophy (1998) menyatakan bahawa faktor yang mempengaruhi (*causal attribution*) usaha dan ketekalan pelajar adalah lebih besar apabila mereka mengaitkan pengaruh prestasi mereka kepada faktor dalaman yang boleh dikawal seperti ilmu dan usaha berbanding faktor luaran seperti soalan senang, faktor guru mengajar atau faktor nasib yang tidak mampu dikawal. Menurut Dickinson (1995), Teori Attribut ini mencetuskan konsep pembelajaran berasaskan autonomi pelajar dan juga membina asas kepada komponen kawalan kepercayaan pembelajaran.

Perbincangan terdahulu menunjukkan bahawa kawalan kepercayaan pembelajaran mempengaruhi secara langsung tahap usaha dan keyakinan pelajar untuk berjaya dalam pembelajaran (Brophy, 1998; Dornyei, 2001; Hsu, 1997; Lynch, 2006; Pintrich, et al., 1991). Namun, setakat manakah pula tahap aspek ini dimiliki oleh kalangan pelajar bahasa Arab di UiTM dalam konteks pembelajaran kemahiran lisan. Kajian-kajian terdahulu (Norhayuza,

Naimah, Sahabudin, & Ibrahim, 2004; Sahabudin, 2003) pada peringkat UiTM secara umum menyatakan bahawa pelajar UiTM masih lemah dalam kemahiran lisan. Kemungkinan juga kelemahan mereka dalam kemahiran lisan yang merangkumi kemahiran mendengar dan bertutur ini adalah berpunca daripada tahap kawalan kepercayaan pembelajaran yang rendah. Kajian-kajian terdahulu didapati tidak pernah mengkaji aspek kawalan kepercayaan pembelajaran dalam kalangan pelajar UiTM.

Walaupun sebelum ini terdapat beberapa kajian telah dilakukan terhadap beberapa komponen pembelajaran sendiri pelajar di UiTM dalam konteks kemahiran lisan seperti sikap pelajar (Ghazali Yusri, Nik Mohd Rahimi, & Parilah, 2010b), motivasi dan kebimbangan ujian (Ghazali Yusri, Nik Mohd Rahimi, & Parilah, 2010a) dan kesan perbezaan bentuk kursus terhadap penggunaan strategi pembelajaran sendiri (Ghazali Yusri & Nik Mohd Rahimi, 2010), namun, kajian-kajian ini didapati tidak mengkaji kawalan kepercayaan pembelajaran secara khusus dengan menggabungkan data kuantitatif dan kualitatif secara serentak. Oleh itu, kajian ini dilakukan berdasarkan dua persoalan kajian seperti berikut:

- (1) Apakah tahap kawalan kepercayaan pembelajaran dalam kalangan pelajar kursus bahasa Arab di UiTM Shah Alam?
- (2) Bagaimanakah pelajar menggunakan kawalan kepercayaan pembelajaran dalam kursus bahasa Arab di UiTM Shah Alam?

METODOLOGI KAJIAN

Bahasa Arab di Universiti Teknologi MARA (UiTM) berada dalam kelompok bahasa ketiga. Bermula Jun 1999, kursus bahasa ketiga telah dijadikan sebagai satu kursus keperluan universiti, lalu ia menjadi satu kursus yang wajib diikuti oleh para pelajar UiTM pada peringkat Ijazah Sarjana Muda selama tiga semester. Secara kumulatifnya, selama tiga semester, pelajar mengikuti kelas bahasa ketiga sebanyak enam jam kredit atau menyamai 84 jam temu, iaitu 28 jam temu bagi setiap semester (The Academic Affairs Division, 2009).

Populasi pelajar sepenuh masa bagi tahap tiga Kursus Bahasa Arab Sebagai Bahasa Ketiga di UiTM Shah Alam dianggarkan berjumlah 1300 orang. Oleh itu, sampel kajian terdiri daripada 297 orang, iaitu bilangan yang sesuai dan mencukupi untuk tujuan digeneralisasikan kepada populasi di UiTM Shah Alam (Krejcie & Morgan, 1970). Kesemua mereka merupakan pelajar tahap tiga kursus bahasa Arab (kod BAB501) sebagai bahasa ketiga di UiTM. Pemilihan pelajar pada tahap ini adalah kerana mereka merupakan pelajar tahap tertinggi dalam sistem pembelajaran bahasa Arab di UiTM. Oleh itu, mereka dijangka sudah membentuk sikap yang tersendiri terhadap penggunaan kawalan kepercayaan pembelajaran ini.

Kajian ini menggunakan reka bentuk kajian campuran kuantitatif dan kualitatif dengan menggunakan instrumen soal selidik dan temu bual. Instrumen soal selidik diadaptasi daripada instrumen pembelajaran sendiri MSLQ (*The Motivated Strategies for Learning Questionnaire*) oleh Pintrich et al. (1991) dengan menggunakan skala Likert 7 tahap. Teknik persampelan rawak berstrata (*stratified random sampling*) digunakan kerana populasi datang daripada gugusan fakulti yang berbeza.

Selain itu, satu kebenaran bertulis untuk menggunakan instrumen ini telah diperolehi daripada penulis asal. Ia juga telah melalui beberapa proses kesahan seperti kesahan muka, kesahan bahasa terjemahan (instrumen telah diterjemah daripada bahasa Inggeris kepada bahasa Melayu), kesahan konstruk dan kajian rintis. Melalui kajian rintis, tahap Alfa Cronbach bagi item

kajian telah dianalisis bagi melihat tahap kebolehpercayaan item kajian. Nilai Alfa Cronbach yang diperolehi ialah .93 iaitu satu nilai kebolehpercayaan yang boleh diterima (Sekaran, 2003). Selepas data diperolehi, satu analisis deskriptif dilakukan bagi melihat min kawalan kepercayaan pembelajaran keseluruhan pelajar. Untuk tujuan interpretasi data deskriptif, kajian ini membahagikan min kepada tiga tahap, iaitu 5.01 hingga 7.00 pada tahap yang tinggi, 3.01 hingga 5.00 pada tahap yang sederhana dan 1.00 hingga 3.00 pada tahap yang rendah (adaptasi daripada Nik Mohd Rahimi, 2004).

Kajian ini juga menggunakan instrumen temu bual yang dirakam, kemudiannya diberikan kod, diletakkan tarikh dan ditranskripsikan secara verbatim. Sebelum transkripsi itu dianalisis, ia disemak semula oleh responden temu bual bagi mendapatkan persetujuan mereka terhadap kandungan transkripsi itu. Selepas itu, data dianalisis dengan menggunakan perisian NVIVO7 bagi mewujudkan tema-tema yang berkaitan. Tema-tema itu kemudiannya dirujuk kepada pakar untuk mendapatkan pengesahan *Cohen Kappa*.

Responden temu bual seramai 21 orang dipilih berdasarkan kaedah persampelan kualitatif *purposeful sampling* dengan menggunakan prosedur pengambilan data secara *maximal variation sampling*. Seramai 13 orang pelajar terlibat dalam temu bual. Empat orang pelajar mewakili Gugusan Fakulti Sains dan Teknologi, enam orang daripada Gugusan Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan serta empat orang yang lain mewakili Gugusan Fakulti Pengurusan dan Perniagaan. Selain itu, dari segi latar belakang pengalaman pembelajaran bahasa Arab, enam orang pelajar terdiri daripada mereka yang tamat pembelajaran bahasa Arab sehingga tingkatan menengah tinggi persekolahan, tiga orang sehingga peringkat sekolah rendah manakala empat orang pelajar yang lain terdiri daripada mereka yang tidak mempunyai asas. Kepelbagaian latar belakang dan fakulti diambil kira bagi melihat pandangan pelajar dari pelbagai perspektif.

Temu bual pensyarah pula membabitkan seramai lapan orang pensyarah. Lima orang daripada mereka terdiri daripada pensyarah UiTM kampus negeri iaitu Kampus Sungai Petani, Kampus Jengka, Kampus Dungun, Kampus Machang dan Kampus Kota Samarahan. Tiga orang pensyarah yang lain pula terdiri daripada pensyarah bahasa Arab di Kampus Shah Alam. Pemilihan pensyarah juga mengambil kira tempoh pengalaman mengajar. Kepelbagaian latar belakang pengalaman mengajar dan kampus diambil kira bagi mendapatkan data yang pelbagai.

DAPATAN KAJIAN

Jadual 1 menunjukkan nilai min keseluruhan pelajar bagi komponen kawalan kepercayaan pembelajaran berada pada tahap yang tinggi ($M=5.82$, $SP=.756$).

Jadual 1 Analisis deskriptif - min dan sisihan piawai (N=297)

Item	Min	SP	Interpretasi
Kawalan Kepercayaan Pembelajaran	5.82	.756	Tinggi

Berdasarkan temu bual, pelajar menyatakan bahawa minat diri sendiri merupakan satu faktor yang mendorong mereka untuk berusaha melakukan tugas yang diberikan oleh pensyarah

dengan sebaik mungkin. Malah pengajaran pensyarah yang terbaik sekalipun belum tentu dapat diterima oleh para pelajar sekiranya mereka tidak mempunyai minat. Mereka juga menekankan peranan dan disiplin diri sendiri sebagai pendorong kepada kejayaan mereka dalam pembelajaran termasuklah sikap rajin menghafal dan memahami pelajaran.

Kawalan kepercayaan pembelajaran dikaitkan dengan aktiviti pembelajaran bahasa Arab. Temu bual pensyarah menunjukkan bahawa antara aktiviti yang dijalankan ialah malam bahasa. Semasa malam bahasa, beberapa kegiatan dijalankan seperti nyanyian, lakonan dan sebagainya. Ia dijalankan pada setiap semester dan membabitkan semua pelajar kursus bahasa Arab. Dari segi sambutan pelajar pula, pensyarah menyatakan bahawa sambutan mereka adalah baik. Pelajar didapati bersemangat untuk membuat persembahan kerana ia mampu menarik perhatian orang ramai walaupun pada mulanya mereka agak ragu-ragu dengan tugas yang diberikan.

Terdapat juga aktiviti-aktiviti lain yang dijalankan seperti perkhemahan, perbualan tidak rasmi, filem, lagu, tugas lisan dan juga pertandingan yang menggunakan perkataan-perkataan mudah. Semasa menonton filem sebagai contohnya, para pelajar diminta untuk mencatat perbualan-perbualan yang mereka pernah pelajari dan juga perbualan yang belum mereka pelajari tetapi berminat untuk mengetahuinya. Semasa melakukan tugas rakaman lakonan pula, pensyarah juga mendapati satu peningkatan semangat yang amat memberangsangkan dalam kalangan pelajar sehingga mereka terpaksa memperuntukkan masa yang lama untuk menjawab dan melayan pertanyaan para pelajar.

Perbincangan Dapatan

Dalam kajian ini, aspek kawalan kepercayaan pembelajaran pelajar didapati berada pada tahap yang tinggi. Ia menunjukkan bahawa pelajar percaya bahawa mereka merupakan faktor utama kejayaan pembelajaran dan bukannya bergantung kepada faktor-faktor luaran yang lain. Melalui temu bual, tanggungjawab untuk menguasai pembelajaran didapati diletakkan kepada diri pelajar sendiri tanpa membabitkan faktor luaran seperti pensyarah dan nasib. Mereka menyatakan bahawa pelajar seharusnya mempunyai minat, berdisiplin, bersikap positif dan berusaha bersungguh-sungguh semasa belajar. Keadaan ini selari dengan Teori *Causal Attribution* yang menyatakan bahawa usaha dan ketekalan pelajar menjadi lebih besar apabila mereka mengaitkan pengaruh prestasi kepada faktor dalaman yang boleh dikawal pelajar berbanding faktor luaran yang tidak mampu dikawal pelajar seperti faktor soalan senang, faktor pensyarah mengajar atau faktor nasib (Brophy, 1998). Keadaan ini seterusnya mungkin memberikan kesan yang positif kepada aspek usaha secara berkesan dan strategi untuk mencapai kejayaan dalam kalangan pelajar (Dornyei, 2001; Hsu, 1997; Lynch, 2006; Pintrich, et al., 1991).

Antara faktor yang menyebabkan aspek ini berada pada tahap yang tinggi adalah pelajar mempunyai autonomi dalam beberapa aktiviti pembelajaran. Melalui temu bual, pertamanya pelajar didapati mempunyai peluang yang cukup untuk mengembangkan kreativiti sendiri semasa belajar, kedua, pelajar mempunyai tugas yang mencukupi untuk menguasai kemahiran lisan bahasa Arab dan ketiga, pembelajaran adalah berpusatkan pelajar khususnya dalam beberapa aktiviti di luar kelas. Temu bual bersama pensyarah menunjukkan bahawa aktiviti bahasa Arab seperti tugas rakaman lakonan serta membuat persembahan di dalam kelas berjaya meningkatkan tahap kawalan kepercayaan pembelajaran serta motivasi pelajar. Dapatan ini selari dengan beberapa kajian terdahulu yang menyatakan bahawa pembabitkan pelajar secara langsung dalam pembelajaran telah dikenal pasti mampu meningkatkan tahap

motivasi dan jangkauan pelajar (Bates & Watson, 2008; Ryan-Scheutz & Colangelo, 2004; Sanders, 2005; Stepp-Greany, 2004).

IMPLIKASI KAJIAN & KESIMPULAN

Kajian ini mendapati tahap kawalan kepercayaan pembelajaran pelajar adalah tinggi kerana amalan pembelajaran yang memberikan autonomi kepada pelajar dalam beberapa aktiviti bahasa seperti tugas rakaman lakonan dan persembahan kreatif. Beberapa aktiviti bahasa seperti malam bahasa dan perkhemahan juga didapati mampu meningkatkan tahap aspek ini dalam kalangan pelajar. Oleh itu, kajian ini mencadangkan agar aktiviti-aktiviti sebegini dapat diteruskan dan dipertingkatkan dalam pembelajaran kemahiran lisan bahasa Arab di UiTM serta di tempat-tempat yang lain. Pelajar seharusnya diberikan kebebasan dan autonomi dalam menentukan bentuk pembelajaran dan cara melaksanakan tugas kursus kerana bentuk aktiviti sebegini akan meningkatkan lagi tahap kawalan kepercayaan pembelajaran pelajar. Ia seterusnya akan meningkatkan lagi tahap usaha dan pencapaian pelajar dalam kemahiran lisan bahasa Arab secara khususnya selari dengan saranan beberapa orang sarjana terdahulu (Brophy, 1998; Dornyei, 2001; Lynch, 2006).

RUJUKAN

- Bates, C., & Watson, M. 2008. Re-learning teaching techniques to be effective in hybrid and online courses. *Journal of American Academy of Business, Cambridge*, 13(1): 38-44.
- Baumfield, V. 2004. Thinking for yourself and thinking together: The community of inquiry as a pedagogy for self-regulated learning. Dlm. O. S. Tan, A. Chang & J. Ee (pnyt.). *Thinking About Thinking: What Educators Need to Know*, hlm. 72-87. Singapore: McGraw Hill Education.
- Brophy, J. 1998. *Motivating Students to Learn*. New York: McGraw-Hill.
- Dickinson, L. 1995. Autonomy and motivation a literature review. *System*, 23(2): 165-174.
- Dornyei, Z. 2001. *Motivational Strategies in the Language Classroom*. United Kingdom: Cambridge University Press.
- Ghazali Yusri, & Nik Mohd Rahimi 2010. Self-regulated learning strategies among students of Arabic language course and intensive Arabic course in MARA University of Technology Malaysia (UiTM). *International Journal of Applied Educational Studies*, 8(1): 57-67.
- Ghazali Yusri, Nik Mohd Rahimi, & Parilah M. Shah 2010. Kebimbangan ujian dan motivasi dalam kalangan pelajar kursus bahasa Arab dalam konteks kemahiran lisan. *ASEAN Journal of Teaching & Learning in Higher Education*, 2(2): 50-63.
- Ghazali Yusri, Nik Mohd Rahimi, & Parilah M. Shah 2010. Sikap pelajar terhadap pembelajaran kemahiran lisan bahasa Arab di Universiti Teknologi MARA (UiTM). *GEMA Online Journal of Language Studies*, 10(3): 15-33.
- Hsu, J. T. S. 1997. Value, expectancy, metacognition, resource management, and academic achievement: A structural model of self-regulated learning in a distance education context. Tesis Ph.D. University of Southern California, California.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. 1970. Determining samples size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3): 607-610.

- Lynch, D. J. 2006. Motivational factors, learning strategies and resource management as predictors of course grades. *College Student Journal*, 40(2): 423-428.
- Nik Mohd Rahimi Nik Yusoff 2004. Kemahiran mendengar bahasa Arab: Satu kajian di Sekolah Menengah Kerajaan Negeri. Tesis Ph.D, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi.
- Norhayuza Mohamad, Naimah Abdullah, Sahabudin Salleh, & Ibrahim Abdullah. 2004. *Kajian Penilaian Modul BA UiTM 2002 Peringkat Ijazah*. Shah Alam: Institut Penyelidikan, Pembangunan & Pengkormesialan UiTM.
- Paris, S. G. 2004. Principles of self-regulated learning for teachers. Dlm. J. Ee, A. Chang & O. S. Tan (pnyt.). *Thinking About Thinking*, hlm. 48-71. Singapore: McGraw Hill Education.
- Pintrich, P. R., & Schunk, D. H. 1996. *Motivation In Education: Theory, Research And Applications*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall Inc.
- Pintrich, P. R., Smith, D. A. F., Garcia, T., & McKeachie, W. J. 1991. *A manual for the use of the Motivated Strategies for Learning Questionnaire (MSLQ)*. Michigan: University of Michigan. <http://eric.ed.gov/PDFS/ED338122.pdf> (17 Oktober 2008).
- Ryan-Scheutz, C., & Colangelo, L. M. 2004. Full-scale theater production and foreign language learning. *Foreign Language Annals*, 37(3): 374-389.
- Sahabudin Salleh. 2003. Masalah penguasaan Bahasa Arab komunikasi di kalangan pelajar Melayu: Satu kajian kes. Tesis Sarjana, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Sanders, R. F. 2005. Redesigning introductory spanish: Increased enrollment, online management, cost reduction, and effects on student learning. *Foreign Language Annals*, 38(4): 523-532.
- Sekaran, U. 2003. *Research methods for business: A skill-building approach*. Edisi ke-4. United States of America: John Wiley & Sons, Inc.
- Stepp-Greany, J. 2004. Collaborative teaching in an intensive Spanish course: A professional development experience for teaching assistants. *Foreign Language Annals*, 37(3): 417-426.
- The Academic Affairs Division. 2009. Academic regulations: Diploma and bachelor degree (Honours) programmes (amendment 2009). http://www.hea.uitm.edu.my/images/stories/downloads/academic_regulations/Academic%20Regulations%20Diploma%20Degree%202009.pdf [4 Mei 2010]
- Weiner, B. 1992. *Human Motivation: Metaphors, Theories, and Research*. California: Sage Publications, Inc.
- Zimmerman, B. J., & Martinez-Pons, M. 2004. Pursuing academic self-regulation: A 20-year methodological quest. Dlm. J. Ee, A. Chang & O. S. Tan (pnyt.), *Thinking About Thinking*. hlm. 3-30. Singapore: McGraw Hill Education.

Corresponding author: gy_ar@yahoo.com